

Staten udsteder Kreditbeviser eller Obligationer i Form af et Laan, ikke vil være let at afsætte dem, men her kommer jeg tilbage til, hvad jeg oftere har udtalt. Der er her i Danmark en jevn Formuestilstand, men naar der udstedes Obligationer fra Statens Side, forekommer det mig ikke, at Staten eller Finantsministeren stiller sig i det rette Forhold til den Befolkning, man har for sig; thi overfor den Omsætning af Papirer, som finder Sted, og overfor det, man vel undertiden kan være berettiget til at kalde Svindel, som ogsaa foregaar, synes jeg, det vilde være smukt, om man fra Finantsministerens og Statshusholdningens Side kom de mindre Velstaaende et Skridt imøde, hvorved deres Interesse kunde falde sammen med Statens. Det er min Mening, som jeg oftere har udtalt, at der en saadan Tillid til vore Midler, til vor Statshusholdning, at man, naar der for dem, der ville spare og lægge Tid til Side, var Noget at faae af Staten, som ikke ligesom løb op i hundrede Dalere, der saa sjelden forekomme i mindre Husholdninger, vilde sætte sine Penge i Statspapirer. Det var allerede i afsøde Vestenholz's Tid — han var Pengemand paa det store Marked —, at Obligationerne paa 50 Rd. blev satte ud af Handelen, fordi man sagde, at der fremkom saa store Bankekløber i Finantsministeriet ved disse smaa Penge; men jeg vil opspørre den ærede Minister til under de forandrede Forhold igjen at optage denne Tanke og at reise Laan paa mindre Aktier. Jeg vil indestaa den ærede Minister for, at han da skulde faae Midler ind fra fornuftige danske Mand, og at han med Lethed skulde faae disse Obligationer affatte. Man vilde sætte Pris derpaa, og hvorfor skulde Staten ikke tage Sit, hvor den kan faae det, naar saa mange Andre tage deres, hvor de kunne faae det? Lad os nemlig sige det rent ud, at den, der saaledes kan afse Tid for at betrykke sig, dog naar Alt kommer til Alt, foretrækker Statskassens fremfor andre Midler, især jo mere man faar en fuldstændig Indsigt i vore Statsforhold. Naar jeg fastholder denne Tanke, er jeg i Overensstemmelse med den Tankegang, der ved Finantslovens 1ste Behandling blev fremsat af det ærede Medlem for Præsts Amts

1ste Valgfreds (Scavenius). Jeg tror ikke, at der, med Hensyn til, hvad der angaar et Underflud i Statskassen, er kommet en sundere, klarere og simplere Tanke frem end netop den, som han fremsatte, nemlig, at, naar vi give Kontanter ud i et enkelt Aar for at opnaa Fordele, hvoraf vi ikke selv nyde Godt, men som der skal nydes Godt af i de Aar, der komme efter, er det i sin Orden, at man ikke tager Kontanter ud af Kommerne i det samme Aar, men søger at lægge Udgiften over paa de Aar, da man virkelig begynder at have nogen Gavn af disse Foretagender. Hvis der altsaa fremkommer noget Underflud ved, at man erhverver et Godt, mener jeg, at det er Synd at tage Kontanter ud af Kommerne paa os, der ikke komme til at nyde Godt deraf hverken i Aar eller til næste Aar, istedetfor at lade dem, der ville komme til at nyde Godt deraf, — vi ere maasse døde til den Tid, — faae deres Del af Byrderne. Lader os derfor, naar vi skulle dække en Underballance, som dog virkelig ikke er saa aldeles foruroligende, se at skaffe de fornødne Midler tilveie derved, at den høitærede Finantsminister aabner et folkeligt Laan paa smaa Obligationer, og jeg vil sikkert indestaa Ministeren for, at han da vil faae de Midler ind, som han behøver, saaledes at han ikke skal kunne sige, at han ikke har Midler i Hænde, som han kan realisere. Jeg vil tillade mig at slutte med en anden Bemærkning. Der er talt om, hvorvidt Afdrag og Sorrentning paa Gjælden skulde kunne siges at høre med til de ordentlige Udgifter, og den høitærede Finantsminister gav det ærede Medlem fra Møen (Bosson) et Vidnesbyrd om, at han ganske billigede hans Opfattelse af dette Spørgsmaal. Jeg er meget tilbøielig til at følge Ministeren og det ærede Medlem i denne deres Betragtning, men den Betragtning er dog ikke den almindelig gjældende. Enhver, der sidder i en Virksomhed, vil nemlig i mange Tilfælde sige, at, selv om han strax kunde betale sin Gjæld, vil han dog, naar denne Gjæld ikke er stiftet paa foruroligende Vilkaar, anse det for en paa et forstandigt Regnskab støttet Erfaring, at man hellere maa finde sig i at have denne Gjæld og forrente den paa taalelige Vilkaar. — Jeg skal imidlertid indrømme de ærede